

LAKIALOITE 32/2011 vp

Laki roskaamiskiellon valvonnasta ja hallinnollisesta roskaamismaksusta

Eduskunnalle

Roskaaminen on jäte- ja rikoslain mukaan rangaistava teko. Jätelain 4 luvun 19 §:ssä todetaan seuraavaa: "Ympäristöön ei saa jättää roskaa, likaa tai muuta esinettä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa." Tästä huolimatta rangaistus seuraa käytännössä vain vakavammasta roskaamisesta ja haitanteosta luonnolle. Roskaamiskiellon nojalla roskaajalle on lain tasolla seurauksena lähinnä rikesakko, mutta roskaamisesta sakottaminen on harvinaista.

Esimerkiksi Helsingin seudulla roskaaminen maksaa kaupungille vuodessa noin 13 miljoonaa

euroa. Yksittäisen tapahtuman kustannukset pelkästään roskien siivoamisesta ovat olleet jopa 25 000 euroa (Kaljakellunta 2010). Turussa on laskettu, että sotkun ja roskaamisen sekä siihen usein liittyvän ilkivallan hoitamiseen kuluu rahaa vuosittain kahden uuden leikkipuiston verran. Roskaamisen ennaltaehkäisyllä saavutetaan siis huomattavaa taloudellista hyötyä yhteiskunnalle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

roskaamiskiellon valvonnasta ja hallinnollisesta roskaamismaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poliisi määrää roskaamiskieltoa koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta roskaamismaksun sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Yhdellä teolla tehdyistä useista roskaamiskiellon rikkomisista määrätään vain yksi maksu.

Roskaamismaksua ei voida määrätä, jos virheen johdosta on nostettu syyte.

2 §

Aluehallintovirasto voi kunnanvaltuuston esityksestä tai sen suostumuksella ja saatuaan asianomaisen poliisilaitoksen päällikön lausunnon asettamallaan ehdoilla määrätä, että kunta alueellaan tai sen tietyllä osalla poliisin ohella huolehtii roskaamiskiellon valvonnasta ja roskaamismaksun määräämisestä. Aluehallintovi-

rasto voi peruuttaa määräyksensä tai muuttaa siinä asetettuja ehtoja.

3 §

Roskaamiskiellon valvontaa poliisilaitoksen toimialueella johtaa ja valvoo poliisilaitoksen päällikkö. Aluehallintovirasto voi kuitenkin määrätä, että valvojana on poliisilaitoksen päällikön sijasta muu poliisilaitoksen virkamies.

Jos valvonta järjestetään 2 §:ssä mainitulla tavalla, tulee kunnan 1 momentissa tarkoitetun roskaamiskiellonvalvojan sijaan asettaa kunnallinen roskaamiskiellonvalvoja.

Kunnallinen roskaamiskiellonvalvoja on valvonnan yleistä järjestelyä koskevissa asioissa poliisilaitoksen päällikön johdon ja valvonnan alainen.

Kunnallisella roskaamiskiellonvalvojalla pitää olla tarpeellinen määrä apulaisia. Aluehallintovirasto voi määrätä valvonta-apulaisten vähimmäismäärän.

4 §

Kunnallisten valvonta-apulaisten tehtävänä on valvoa roskaamiskiellon noudattamista, antaa maksukehotuksia roskaamiskiellon rikkomisen johdosta sekä tehdä roskaamista koskevia ilmoituksia roskaamiskiellonvalvojalle ja tämän ohjeiden ja määräysten mukaan muutoinkin avustaa roskaamiskiellonvalvojaa valvontatoimeen liittyvissä tehtävissä.

Roskaamiskiellon rikkoja on velvollinen vaa-dittaessa selvittämään henkilöllisyytensä roskaamiskiellonvalvojalle tai hänen apulaiselleen. Roskaajan on pysähdyttävä roskaamiskiellonvalvojan tai hänen apulaisensa antamasta merkistä sekä noudatettava tämän roskaamiskiellon valvontatehtävässä antamaa muuta merkkiä tai kehotusta.

5 §

Milloin kunnallinen roskaamiskiellonvalvoja tai hänen apulaisensa katsoo, että roskaamiskiel-

lon noudattamatta jättämisestä on aiheutunut tai voinut aiheutua vakavaa vaaraa tai haittaa, hänen tulee maksukehotusta antamatta ilmoittaa virheestä poliisille.

6 §

Roskaamismaksut saa valtio.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella tehdyistä roskaamiskiellon noudattamatta jättämisistä perittävät maksut saa asianomainen kunta riippumatta siitä, onko maksukehotuksen antanut poliisi vai kunnallinen roskaamiskiellonvalvoja tai hänen apulaisensa.

Kunnallisessa valvonnassa olevalla alueella kunta suorittaa valvontatoimen järjestämisestä ja hoitamisesta sekä aluehallintoviraston asettamien ehtojen täyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

7 §

Roskaamiskiellon rikkomisesta seuraa aina 40 euron suuruinen roskaamismaksu.

8 §

Roskaamismaksun suorittaa se, joka on roskaamisesta vastuussa.

9 §

Roskaamisesta rikosoikeudellisessa vastuussa olevalle on annettava kirjallinen kehotus suorittaa maksu kahden viikon kuluessa kehotuksen antamispäivästä.

10 §

Jollei maksukehotusta ole määräajassa noudatettu, roskaamismaksu on suoritettava puolitoistakertaisena. Roskaamiskiellonvalvojan on silloin annettava roskaamiskiellon rikkojalle kirjallinen määräys suorittaa korotettu maksu viikon kuluessa maksumääräyksen tiedoksisaamisesta uhalla, että maksu muuten peritään ulosototeitse.

11 §
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
2011.

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 2011

Timo Heinonen /kok